

melsen om, at der til disse tvungne Fagprøver skal knyttes den Betingelse, at kun de, der have aflagt disse Prøver, kunne erhverve Næringsadkomst, kunne faa Lov til at drive selvstændig Forretning. Jeg kan dernæst ikke sympatisere dermed, fordi jeg i denne Bestemmelse ser et Brud paa Grundlovens § 83, som omhandler den lige og fri Adgang til Erhverv, og jeg kan heller ikke sympatisere dermed, fordi jeg tror, at de Forhaabninger, som man knytter til saadanne tvungne Fagprøvers Indførelse, ville skuffes. Man har fra den Side, som ønsker tvungne Fagprøver indførte, gjort gældende, at disse Fagprøver i forskellig Retning vilde virke til Fordel for Haandværket. Man mener fra den ene Side, at de ville forhindre, at Storkapitalen trænger ind i Haandværket, og fra den anden Side mener man, at man vil undgaa Fuskerti i Haandværksfagene, og fra en tredje Side ser man i disse tvungne Fagprøver en Løftestang til at højne den Dygtighedsgrad, man kunde ønske skulde være til Stede inden for Haandværket. Maa jeg tillade mig lige over for den første Forhaabning, man knytter til de tvungne Fagprøvers Indførelse, at de skulde virke som en Hindring over for Storkapitalen, at gøre den Bemærkning, at det vilde den næppe kunne efter Lovforslagets Bestemmelser, idet selve Lovforslaget indeholder en Bestemmelse om, at man godt kan drive en Forretning, selv om man ikke har aflagt Fagprøve, naar man har associeret sig med en anden, som har aflagt Fagprøve. Men hvis denne Bestemmelse bliver anvendt, ser jeg ikke rettere, end at Lovforslaget derved begunstiger Indførelsen af Straamandssystemet, jeg ser ikke rettere, end at man derved tillader Kapitalister at oprette Forretninger i et Haandværksfag med en lejet Straamand — om jeg saa maa sige — der staar som den ansvarlige Leder af disse Forretninger, et lignende Forhold, som vi havde i sin Tid, og maaske endnu have nogle Rester af her i Kjøbenhavn inden for Byggeriets Omraade, men et Forhold, som man for øvrigt har kritiseret fra alle Sider og har ment var meget usundt og meget uheldigt og ikke i disse Virksomheders Interesse i det hele taget. Jeg vilde meget beklage, hvis man her ved dette Lovforslag skulde komme til at legalisere dette Straamandssystem, og jeg kan ikke se bedre, end at, hvis man følger Lovforslagets Bestemmelser baade med Hensyn til, hvad den enkelte Kapitalist kan være berettiget til i Ly af denne Lov, og med

Hensyn til, hvad de forskellige Aktieselskaber kunne være berettigede til, legaliserer man Straamandssystemet, hvilket vistnok fra alle Sider erkendes for meget uheldigt. Og man gør det uden at skabe nogen Hindring for Storkapitalens Indgriben paa Haandværket, og altsaa vil man ikke paa dette Omraade naa det, man tilsigter, at holde Storkapitalens Indgriben i Haandværket ude.

Med Hensyn til den anden Side af Sagen, at man vil søge at komme det Fuskerti til Livs, som man mener florerer i forskellige Fag til det dygtige Haandværks Ødelæggelse, vil jeg sige, at det kan være, at Fuskertiet i sin Tid har kunnet genere den gode Haandværker i Konkurrencen; det kan være, men jeg tror, at eftersom vore Fagorganisationer have udviklet sig, og efter at Fagorganisationerne i alt Fald i de allerfleste Fag have faaet indført ensartede Løntariffer, er Brodden tagen bort fra denne Konkurrence. Thi det, der skabte denne Konkurrence mellem Fuskere og det dygtige Haandværk, var, at Fuskerten kunde — og han syntes ogsaa at kunne være tjent dermed — tilegne sig Arbejdskraft, som var billigere end den, den dygtige Haandværksmester var i Stand til at faa, og en saadan, som den dygtige Haandværksmester ikke vilde nedlade sig til at antage. Paa den Tid, hvor Forholdene vare saaledes, var der Mulighed for, at Fuskerten vare i Stand til at udøve en generende Konkurrence over for den dygtige Haandværker. Men efter at vore Fagorganisationer ere blevne stærke, og efter at de have indført ensartede Lønningssystemer, tror jeg, at Brodden er tagen bort fra denne Konkurrence. Ej heller fra denne Side set forekommer der mig da at være nogen Grund til at indføre disse tvungne Fagprøver, ligesom jeg heller ikke tror, at de vilde kunne modvirke noget uheldigt Forhold paa dette Omraade.

Med Hensyn til det tredje Ønske og den tredje Forhaabning, som knyttes til de tvungne Fagprøver, at man derigennem skulde kunne højne den faglige Dygtighed, vil jeg bemærke, at jeg tror, at man har Midler dertil i de frivillige Svendepøver, som for Tiden aflægges, og de frivillige Svendepøver have den Fordel fremfor de tvungne Fagprøver, at de blive anvendte paa de Steder og inden for de Fags Omraader, hvor de naturlige Betingelser for Svendepøvers Aflæggelse i det hele taget ere til Stede. Det kan jo ikke nægtes, at selv om vi tage disse Fag, som findes under